

ชื่อเรื่อง	รายงานการประเมินโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบุญชริกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
ผู้รายงาน	นางพิมพ์เพ็ญ ไมล์โพธิ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียน วิทัญญะ รองผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนบุญชริกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
ปีที่ศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบุญชริกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยใช้ CIPP Model ของ Daniel L. Stufflebeam (1971 อ้างถึงใน เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2546) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสอดคล้องด้านบริบท (Context Evaluation) เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เพื่อประเมินการดำเนินงานด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และเพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครูปฏิบัติการสอน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนโรงเรียนบุญชริกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 100 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน ครูปฏิบัติการสอน 6 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ปีการศึกษา 2559 ห้องละ 10 คน รวมเป็น 60 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 13 คน และชุมชนโดยการเลือกแบบเจาะจง 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบบันทึกภาคสนาม (Field Note Study) แบบสังเกต แบบสอบถามเพื่อการประเมิน 4 ด้าน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสอบถามและการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพในลักษณะการบรรยายสรุป ผลการประเมินและข้อเสนอแนะสรุปได้ ดังนี้

ผลการประเมิน

การศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบุญชริกวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการประเมิน พบว่า

1. การประเมินโครงการด้านบริบท (Context Evaluation)

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า 1) มีการศึกษาความต้องการจำเป็นก่อนการดำเนินโครงการ 2) โครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้บริหาร ครูปฏิบัติการสอน นักเรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน 3) การวางแผนการดำเนินงานเน้นการมีส่วนร่วม ระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน 4) การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และ เป้าหมายของสถานศึกษาส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการ 5) เป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการ 6) นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการในโรงเรียน 7) ผู้บริหารให้ความสำคัญและให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินโครงการ 8) บุคลากรทุกคนในโรงเรียนทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์การดำเนินโครงการ 9) สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสม ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการ 10) ชุมชนองค์กรท้องถิ่น เห็นความสำคัญและให้การส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนในการดำเนินโครงการ

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า จากรายการประเมิน จำนวน 10 ข้อ ในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$ และ S.D. = 0.49) โดยที่ “มีบุคลากรทุกคนในโรงเรียนทราบ และ เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ การดำเนินโครงการ” มีค่า $\bar{x}$ สูงสุด เท่ากับ 4.65 และ “นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินโครงการในโรงเรียน” $\bar{x}$ ต่ำสุด เท่ากับ 4.40

2. การประเมินโครงการด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

2.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า 1) การบริหารจัดการในการดำเนินโครงการสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา 2) บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ 3) บุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการได้รับการพัฒนาเพื่อความเข้าใจกระบวนการของการดำเนินโครงการ 4) บุคลากรทุกคนในโรงเรียนดำเนินโครงการตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดอย่างเป็นระบบและถูกต้อง 5) บุคลากรที่ร่วมดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอกับกิจกรรมของโครงการ 6) มีการจัดสรรเวลาในการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ 7) มีการวางแผนบริหารเวลาที่ได้รับจัดสรรอย่างเหมาะสม 8) มีการจัดงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อการใช้ดำเนินกิจกรรมอย่างเพียงพอ 9) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจากชุมชนและองค์กรอื่น 10) มีการวางแผนบริหารงบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างเหมาะสม

2.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า จากรายการประเมิน จำนวน 10 ข้อ ในภาพรวมมีความเหมาะสม มาก ($\bar{x} = 4.47$ และ S.D. = 0.42) โดย “บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ” มีค่า $\bar{x}$ สูงสุด เท่ากับ 4.63 และ “โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการจากชุมชนและองค์กรอื่น” $\bar{x}$ ต่ำสุด เท่ากับ 4.32

3. การประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process Evaluation)

3.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า 1) สถานศึกษาจัดกิจกรรมวิเคราะห์ตนเอง (Situation Analysis) ก่อนการวางแผนการดำเนินโครงการ 2) คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ 3) มีการประชุมวางแผนการดำเนินโครงการ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร ครูปฏิบัติการสอน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง 4) บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการของการดำเนินโครงการ 5) สถานศึกษามีการแจ้งปฏิทินกิจกรรมของโครงการแก่ครูและบุคลากรทุกคน 6) ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการของกิจกรรมของโครงการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการ 7) สถานศึกษานำผลการประเมินการดำเนินกิจกรรมของโครงการมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทของตนอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน 8) การสร้างเครือข่ายและการร่วมกิจกรรมของโครงการทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเสริมประสบการณ์ระหว่างบุคลากร 9) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินโครงการ 10) เมื่อสิ้นปีการศึกษาสถานศึกษาจัดทำเอกสารสรุปผลการดำเนินงานการพัฒนาโครงการ

3.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า จากรายการประเมิน จำนวน 10 ข้อ ในภาพรวมมีความเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.49$ และ S.D. = 0.54) โดย “มีการประชุมวางแผนการดำเนินโครงการ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร ครูปฏิบัติการสอน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง” มีค่า $\bar{x}$ สูงสุด เท่ากับ 4.61 และ “การสร้างเครือข่ายและการร่วมกิจกรรมของโครงการทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ระหว่างบุคลากร” มีค่า $\bar{x}$ ต่ำสุด เท่ากับ 4.34

4. การประเมินโครงการด้านผลผลิต (Product Evaluation)

4.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า 1) ผลการดำเนินโครงการส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา 2) โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ เพิ่มขึ้น 3) โรงเรียนได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาอื่นและเป็นต้นแบบในการศึกษาดูงาน 4) โรงเรียนได้รับรางวัลเนื่องจากผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการ 5) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนไปขยายผลให้กับโรงเรียนอื่นๆ มากขึ้น 6) ครูได้รับการยอมรับและได้รับเชิญเป็นวิทยากรในการขยายผลให้กับโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น 7) ครูและนักเรียนเกิดความรักและศรัทธาองค์กรมากขึ้น 8) สถานศึกษามีเอกลักษณ์และผลงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ 9) ครูได้รับรางวัลดีเด่นในระดับต่างๆ มากขึ้น 10) ผู้บริหาร ครูปฏิบัติการสอน นักเรียนคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ

4.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า จากรายการประเมิน จำนวน 10 ข้อ ในภาพรวม มีความเหมาะสม มาก ($\bar{x} = 4.46$ และ $S.D. = 0.58$) โดย “ครูได้รับรางวัลดีเด่นในระดับต่างๆ มากขึ้น” มีค่าสูงสุด เท่ากับ 4.58 และ “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนไปขยายผลให้กับโรงเรียนอื่นๆ มากขึ้น” มีค่า ต่ำสุด เท่ากับ 4.29

นอกจากนี้จากการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการดังกล่าว ยังได้ส่งผลกระทบต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูปฏิบัติการสอน นักเรียน โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ดังนี้

ผลที่เกิดกับผู้บริหาร

ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ เน้นความสำคัญในการบริหารงานบริหารทั่วไป สนใจการจัดกิจกรรมของโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูปฏิบัติการสอน

ส่งผลให้ครูปรับพฤติกรรมในการสอน จากที่เคยบอก อธิบาย มาเป็นผู้อยู่เบื้องหลัง การเรียนรู้ของนักเรียน มีการจัดการเรียนการสอนตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน มีการทำงานเป็นทีม ร่วมวางแผน ร่วมสังเกตกิจกรรม ร่วมสะท้อนผล ร่วมปรับกิจกรรม วัฒนธรรมองค์การเปลี่ยนไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาวิชาชีพของตนเองตามแนวทางการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

ผลที่เกิดกับนักเรียน

นักเรียนมีโอกาสนในการแสดงแนวคิดในการร่วมกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียน กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล สามารถอธิบายถึงเหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน ในการร่วมกิจกรรม สามารถอธิบายสิ่งที่ตนเองคิดให้ผู้อื่นฟังและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ที่คิดต่างจากตน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นผู้นำ มีทักษะชีวิตที่ดีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของนักเรียนสูงขึ้น

ผลที่เกิดกับโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน

โรงเรียนมีผลงานที่เป็นเลิศ (Best practice) ได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาอื่นและเป็นต้นแบบในการศึกษาดูงาน วัฒนธรรมองค์การเปลี่ยนไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ชุมชนมีความพึงพอใจในผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียนมากขึ้น